

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Відокремлений структурний підрозділ
«Морехідний фаховий коледж ім. О. І. Маринеска
Національного університету «Одеська морська академія»

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Педагогічною радою ВСП
«Морехідний фаховий коледж
ім. О. І. Маринеска НУОМА»

Протокол № 1
Від «24» 09 2025 р

Начальник коледжу
Кирило ЖОВТЯК

ВРАХОВАНИЙ ЕКЗ. № 140

ПОЛОЖЕННЯ
про закордонну практичну підготовку
здобувачів фахової передвищої освіти
Відокремленого структурного підрозділу
«Морехідний фаховий коледж ім. О. І. Маринеска
Національного університету
«Одеська морська академія»

Одеса 2025

Розроблено :

- заступником начальника Відокремленого структурного підрозділу
«Морехідний фаховий коледж ім. О. І. Маринеска Національного
університету «Одеська морська академія» з навчально-виробничої роботи
Тетяною ПОПЕНКО.

Розглянуто та схвалено на засіданні методичної ради Відокремленого
структурного підрозділу «Морехідний фаховий коледж ім. О. І. Маринеска
Національного університету «Одеська морська академія»

Протокол № 1

від «26» 08 2025 р.

Голова МЧ **Андрій ЧЕБАН**

Зміст

1. Загальні положення	4
2. Нормативно-правова база практичної підготовки	4
3. Мета і зміст закордонної практичної підготовки	6
4. Бази практики за межами території України	7
5. Організація закордонної практичної підготовки	8
6. Підсумковий контроль	11
7. Закордонна практична підготовка для заочної форми здобуття освіти	13
8. Додатки	14-16

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Практика здобувачів фахової передвищої освіти за кордоном - одна з форм проведення практичної підготовки, що є важливим компонентом освітньо-професійної програми підготовки фахівців для здобуття кваліфікаційного рівня фаховий молодший бакалавр.

1.2 Це Положення регулює загальні питання організації, проведення і підбиття підсумків закордонної практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти Відокремленого структурного підрозділу «Морехідний фаховий коледж ім. О. І. Маринеска Національного університету «Одеська морська академія» (далі – Коледж) на суднах іноземних судновласників та на сучасних підприємствах, організаціях провідних країн світу.

2. НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

Закордонна практична підготовка здобувачів фахової передвищої освіти у Коледжі організовується на підставі:

- Закону України «Про освіту»;
- Закону України «Про фахову передвищу освіту»;
- Міжнародної Конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року з поправками (Конвенція ПДНВ).
- Кодексу з підготовки і дипломування моряків та несення вахти (Кодекс ПДНВ);
- Положення про звання осіб командного складу морських суден та порядку їх присвоєння, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від №1499 від 30.12.2022року;
- ISO 9001:2015(ДСТУ 9001:2015);
- Типового положення про організацію освітнього процесу у закладах фахової передвищої освіти, затвердженого наказом

Міністерства освіти і науки України №510 від 02.05.2023 року
(набирає чинності з 01.09.2023року);

- Положення про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі «Морехідний фаховий коледж ім. О. І. Маринеска Національного університету «Одеська морська академія»;
- Положення про практичну підготовку здобувачів фахової передвищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України № 510 від 02.05.2023року.
(набирає чинності з 01.09.2023року);
- Наказу Міністерства освіти і науки України №686 від 18.06.2021, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 19 серпня 2021року за №1092/36714 «Про затвердження норм часу для планування і обліку навчальної роботи та переліків видів навчальної, методичної, інноваційної, наукової, організаційної роботи та іншої педагогічної діяльності педагогічних і науково - педагогічних працівників закладів фахової передвищої освіти», зі змінами згідно наказу МОН №472 від 24.05.2022, наказу №786 від 27.06.2023;
- Положення про Відділ професійної (професійно-технічної) освіти, практики та працевлаштування Відокремленого структурного підрозділу «Морехідний фаховий коледж ім. О. І. Маринеска Національного університету «Одеська морська академія»;
- Положення про навчально-виробничі майстерні Відокремленого структурного підрозділу «Морехідний фаховий коледж ім. О. І. Маринеска Національного Університету «Одеська морська академія»;
- Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки

життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти України № 1669 від 26.12.2017 року;

- Положення про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися із здобувачами освіти під час освітнього процесу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України № 659 від 16.05.2019 року;
- Officer in Charge of a Navigational Watch (Model course 7.03) (2014 Edition);
- Officer in Charge of an Engineering Watch (Model course 7.04) (2014 Edition).

3. МЕТА І ЗМІСТ ЗАКОРДОННОЇ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

3.1 Закордонна практична підготовка здобувачів фахової передвищої освіти являє собою найважливішу частину підготовки висококваліфікованих фахівців певної спеціальності і спеціалізації.

3.2 Закордонна практична підготовка передбачає:

- безперервність та послідовність формування у здобувачів фахової передвищої освіти достатнього обсягу практичних знань та умінь відповідно до освітньо-кваліфікаційного рівня «фаховий молодший бакалавр»;
- завершення схваленої програми підготовки та набуття необхідного стажу плавання для отримання звання осіб командного складу морських суден;
- набуття досвіду самостійності, відповідальності, спроможності працювати у колективі;
- можливість продемонструвати досягнутий стандарт компетенції, що підлягає оцінці з метою дипломування для роботи на морських судах.

3.3 Залежно від конкретної спеціальності (спеціалізації) підготовки

здобувачів фахової передвищої освіти та відповідно до навчального плану визначаються тривалість і терміни проведення практичної підготовки за кордоном та розробляються інструкції, що враховують особливості проведення практики за кордоном, відповідно напрямку підготовки за певними програмами проведення практик.

3.4 Зміст і послідовність практичної підготовки визначає програма практики, яка розробляється цикловою комісією, згідно з освітньо-професійною програмою та навчальним планом підготовки фахівця певної галузі (спеціальності, спеціалізації) та затверджується заступником начальника з навчальної роботи.

4. БАЗИ ПРАКТИКИ ЗА МЕЖАМИ ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ

4.1 Вибір бази практики за межами території України здійснюється за згодою начальника Коледжу, крім випадків, коли це передбачене в договорі (контракті), що укладається між закладом та фізичною або юридичною особою, яка замовляє платну освітню послугу для себе або для іншої особи, беручи на себе фінансові зобов'язання щодо її оплати.

4.2 Не може бути базою практики підприємство, установа, організація, заклад з іноземними інвестиціями держави, визнаної в установленому законодавством порядку, державою-агресором або державою – окупантом, або підприємство, установа, організація, заклад, зареєстрований на території такої держави, або кінцевий бенефіціарний власник (контролер), якого є резидентом держави-агресора або держави-окупанта, або у разі, коли підприємство, установа, організація, заклад, їх філії має (мають) постійне місцезнаходження на території держави-агресора, держави-окупанта або держави, що не визнає тимчасово окуповані території такими, що належать Україні.

4.3 Не можуть долучатись до проведення практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти громадяни держави, визнаної в

установленому порядку державою-агресором або державою-окупантом, або держави, що не визнає тимчасово окуповані території такими, що належать Україні.

5. ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАКОРДОННОЇ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

5.1 На закордонну практику до судноплавних компаній направляються здобувачі фахової передвищої освіти, які досягли 18 річного віку та мають високу успішність, дисципліну та необхідний рівень знання англійської мови.

5.2 В окремих випадках дозволяється направлення здобувачів фахової передвищої освіти молодших курсів по індивідуальним запросам фірм та приватних осіб, з гарантією останніх своєчасного повернення з практики у Коледж, про що вказується в індивідуальному контракті з судноплавною компанією.

5.3 Здобувачі фахової передвищої освіти, які успішно пройшли співбесіду у морському агентстві чи судноплавній компанії та отримали лист-запит на ім'я начальника Коледжу, з проханням направити їх на практику у зазначену компанію, оформлюють у Відділі професійної (професійно-технічної) освіти, практики та працевлаштування рапорт на індивідуальну закордонну практику (Додаток 1).

Оформлення курсанта на індивідуальну практику здійснюється виключно за наявності повного пакету документів встановленого зразку, поданих до Відділу професійної (професійно-технічної) освіти, практики та працевлаштування, не пізніше ніж за два тижні перед датою посадки на судно, яка указана компанією у листі-виклику.

Для підтвердження факту направлення курсанта на індивідуальну практику Коледж має право направити лист-запит на електронну пошту компанії. Відповідь на лист-запит надається у письмовій формі на офіційному бланку компанії та є підставою для остаточного підтвердження індивідуальної практики курсанта. У разі відмови компанії надати відповідь

на лист-запит, у встановленій Коледжем формі, або відсутності такої відповіді, курсант отримує відмову щодо оформлення на індивідуальну практику.

5.4 Рапорт на закордонну практику візується бібліотекою, бухгалтерією (яка, в свою чергу контролює відсутність заборгованості з оплати навчання курсантів, які ідуть на практику), завідувачем гуртожитка (для тих здобувачів фахової передвищої освіти, які проживають в екіпажі), завідувачем спеціальності, завідувачем навчально-виробничої практики.

5.5 Якщо реальні терміни проходження закордонної практики не співпадають з графіком навчального процесу, то здобувачам фахової передвищої освіти надається можливість достроково сдати екзаменаційно-залікову сесію. В цьому випадку здобувач фахової передвищої освіти повинен надати на відділення лист-виклик з компанії, погодити його з завідувачем відділення, оформити на відділенні рапорт на дострокову здачу екзаменаційно-залікової сесії та, за процедурою п 5.4, оформити рапорт у Відділі практики та працевлаштування.

5.6 При успішному рішенні питання про відправлення здобувача фахової передвищої освіти на закордонну практику, Відділом професійної (професійно-технічної) освіти, практики та працевлаштування оформлюється наказ начальника Коледжу про практичну підготовку (Додаток 2), в якому призначається керівник практики від Коледжу та визначається термін її проведення.

5.7 Характерною відмінністю закордонної практики в судноплавних компаніях є те, що вона має пролонгований термін і проводиться впродовж всього року. Маючи це на увазі, здобувачі фахової передвищої освіти, що направляються на таку практику, переводяться на індивідуальний навчальний графік.

5.8 Обов'язки керівника практики від Коледжу:

- особисто познайомитись з практикантом;

- ознайомити практиканта з метою практичної підготовки та провести індивідуальний інструктаж по цілям та задачам практики;
- провести на відділенні інструктаж з техніки безпеки під час проходження практики;
- видати індивідуальне завдання;
- надати навчально-методичну допомогу;
- перевірити наявність у практиканта необхідних документів (Послужна книга моряка, паспорт моряка, Книга реєстрації підготовки (TRB), сертифікати та інше);
- по закінченню практики перевірити заповнення документів, що є документальним підтвердженням проходження практики та індивідуальний звіт по практиці;

5.9 Обов'язки здобувачів фахової передвищої освіти щодо проходження закордонної практичної підготовки:

- успішно закінчити заліково-екзаменаційну сесію та не мати заборгованості з оплати навчання у Коледжі;
- мати на руках необхідні документи для проходження закордонної практики (загранпаспорт, посвідчення особи моряка, медичну книжку, Послужну книгу моряка, сертифікати, Книжку реєстрації підготовки (TRB) та інше);
- надати у Відділ професійної (професійно-технічної) освіти, практики та працевлаштування оформлений та завізований рапорт на проходження індивідуальної закордонної практичної підготовки і лист-виклик з судноплавної компанії;
- ознайомитись з цілями та задачами закордонної практичної підготовки;
- пройти на відділенні інструктаж з техніки безпеки під час проходження закордонної практичної підготовки;
- отримати у керівника практики індивідуальне завдання та завдання на підбір матеріалів для дипломного проектування;

- по прибуттю з закордонної практичної підготовки надати на перевірку керівнику практики від Коледжу документи , що засвідчують проходження практики та здати залік по практиці.

6. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

6.1 Результати закордонної практичної підготовки оцінює керівник практики від Коледжу, якій перевіряє наявність у здобувача фахової передвищої освіти усіх документів, що є документальним підтвердженням проходження закордонної практичної підготовки.

6.2 По закінченні закордонної практичної підготовки здобувач фахової передвищої освіти повинен надати на перевірку керівникові практики від Коледжу наступні документи:

- Книгу реєстрації практичної підготовки (TRB);
- "Послужну книжку моряка" або довідку про плавання ;
- письмовий звіт;
- характеристику-відгук.

Для здобувачів фахової передвищої освіти плавальних спеціальностей (спеціалізацій) - документальними підтвердженнями виконання програм практики є належним чином заповнена на судні та завірена капітаном "Книжка реєстрації підготовки" (TRB). При прибутті на судно практикант зобов'язаний надати капітану Книгу реєстрації підготовки (TRB). Хід виконання програми практики контролює офіцер, призначений капітаном як безпосередній керівник практики, який робить свої відмітки про прийняті заліки у відповідних графах TRB. Книга реєстрації практичної підготовки (TRB) передбачає наявність у здобувачів фахової передвищої освіти окремого письмового звіту, який вони складають у своєму особистому зошиті, куди заносяться ескізи, креслення, схеми, короткий опис пристроїв та правила технічної експлуатації окремих механізмів і систем, що неможливо зробити в TRB.

Час перебування практиканта на судні (плавценз) підтверджується записом у "Послужній книжці моряка" або довідкою про плавання. Записи у "Послужній книжці моряка" стосовно стажу роботи робляться відповідно до "Інструкції про порядок заповнення, видачі та обліку «Послужної книжки моряка». Довідка про плавання підписується капітаном судна, старшим механіком (для практикантів - механіків), завіряється судновою печаткою та печаткою судноплавної компанії та кріюінгового агентства.

Важливим звітним документом є також характеристика (відгук), в якій оцінюються моральні і морські якості практиканта, його відношення до роботи та до свого майбутнього фаху.

6.3 Оцінювання результатів практичної підготовки здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі «Морехідний фаховий коледж ім. О. І. Маринеска Національного університету «Одеська морська академія» та вимог програми практичної підготовки. Після закінчення закордонної практики проводиться залік з практики.

6.4 Результати здачі заліку з практичної підготовки переносяться до залікової книжки здобувача фахової передвищої освіти та до залікової відомості, яка зберігається в навчальній частині Коледжу з іншими заліковими відомостями відповідного семестру. Оцінка результатів практики враховується у загальному рейтингу успішності, що формується відповідно до пункту 13 Порядку призначення та виплати стипендій, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 12 липня 2004 року №882 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2016 року №1050) (далі-рейтинг), при підведенні підсумків наступного семестрового контролю.

7. ЗАКОРДОННА ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА ДЛЯ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ

7.1 Закордонна практична підготовка здобувачів фахової передвищої освіти заочної форми здобуття освіти проводиться на морських самохідних суднах за місцем основної роботи здобувача фахової передвищої освіти під наглядом кваліфікованого суднового фахівця, у термін самостійної роботи, згідно затвердженого графіка навчального процесу. Практична підготовка на судні підтверджується записами у схваленій Книзі реєстрації підготовки (TRB) і «Послужній книзі моряка» або в довідках про плавання.

7.2 Організація закордонної практичної підготовки, контроль та оформлення її результатів здійснюється відповідно до Порядку організації, оформлення та обліку результатів практичної підготовки студентів заочної форми навчання за спеціальностями, за якими здійснюється присвоєння звань осіб командного складу морських суден, затвердженим ректором ОНМА від 07.06.2010 року №242 та введеним в дію начальником училища від 06.09.2011 року №63.

7.3 Підсумковий контроль результатів закордонної практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти заочної форми здобуття освіти здійснюється в останньому семестрі у формі заліку на підставі TRB, «Послужної книги моряка» чи довідок про плавання, звіту та інших документів, які передбачено для цього.

Додаток 1

Начальнику ВСП
«Морехідний фаховий коледж
ім. О. І. Маринеска НУОМА»
Кирилу ЖОВТЯКУ
Курсанта № групи
Ім'я та Прізвище

Рапорт.

Прошу направити мене на індивідуальну плавальну практику на судна
крюїнгової (судноплавної) компанії _____
(назва компанії)

Або до _____ морського (річного) торговельного порту.
(назва порту)

Термін практики: _____

З правилами та умовами проведення ЄДКІ ознайомлен.

Дата

Підпис

Книга реєстрації підготовки (Training Record Book) № _____

Послужна книжка моряка № _____

Підписи:

1.Бухгалтерія _____

2.Бібліотека _____

3.Зав. гуртожитком (для проживаючих в екіпажі) _____

4.Командир роти _____

5.Завідувач спеціальності _____

Начальнику ВСП
«Морехідний фаховий коледж
ім. О. І. Маринеска НУОМА»
Кирилу ЖОВТЯКУ
Курсанта № групи
Ім'я та Прізвище

Рапорт.

Прошу направити мене на індивідуальну (навчальну, технологічну)

(назва практики)

практику до компанії _____

(назва компанії)

Або до _____ морського (річного) торговельного порту.

(назва порту)

Термін практики: _____

Дата

Підпис

Підписи:

1.Бухгалтерія

2.Бібліотека

3.Зав. гуртожитком (для проживаючих в екіпажі)

4.Командир роти

5.Завідувач спеціальності

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Відокремлений структурний підрозділ
«Морехідний фаховий коледж ім. О.І. Маринеска
Національного університету «Одеська морська академія»
Код ЄДРПОУ 36231765

НАКАЗ

Від _____

№ _____

м. Одеса

Про практичну підготовку курсантів.

Відповідно до Стандарту фахової передвищої освіти України, освітньо-професійної програми підготовки фахового молодшого бакалавра, напрям підготовки - _____, Спеціальність - _____, Спеціалізація - _____, Міжнародної Конвенції ПДНВ 78 з поправками, Положення про звання осіб командного складу та порядок їх присвоєння та Положення про практичну підготовку у Відокремленому структурному підрозділі «Морехідний фаховий коледж ім. О. І. Маринеска НУОМА»

НАКАЗУЮ:

Направити курсанта _____ року навчання (денна форма)
Судноводійного відділення / _____ навчальної групи, контракт (бюджет)/
Прізвище, ім'я по батькові
_____ року народження /Книжка реєстрації підготовки TRB № _____/
до компанії «_____»,
дата посадки з _____/
на _____ місяців для проходження практичної підготовки
Керівником практичної підготовки від коледжу призначити – _____
Курсанта перевести на індивідуальний графік навчання
Коледж не несе фінансових зобов'язань за організацію практики курсанта.
Витрати по організації практичної підготовки віднести за рахунок компанії
«_____».

Підстава: рапорт курсанта з резолюціями, лист з компанії.

Начальник коледжу

Кирило ЖОВТЯК

Проект вносить:
Завідувач навчально-виробничої
практики _____ Анастасія БУРЛАКА

Погоджено:
Заступник начальника МФК зНВР
_____ Тетяна ПОПЕНКО